

EL LLENGUATGE

El remei de la tos

Frases com *Hi ha una carta per al teu germà, Cal comprar palla per al bestiar, Esperit de vi per a cremar, Un remei per a la febre i Un metge per a les senyores*, són exemples indubtables de l'ús de la conflictiva preposició composta *per a*. Afanyem-nos a dir que tots aquests exemples són trets de l'article que a aquesta preposició dedica el Diccionari Fabra. Importa, però, de posar degudament en relleu que els conjunts que apareixen en aquests exemples, formats per un nom determinat per un altre nom (si es vol, un grup nominal determinat per un altre gup nominal), per mitjà de la preposició composta *per a*, que indica, en aquests casos, la destinació o l'objecte, poden ésser, en certes frases, resolts molt més simplement amb la preposició *de*, que és la preposició per excel·lència per a determinar un nom amb un altre nom. Però, és clar, cal veure quines són aquestes frases en què es pot usar —i, de fet, s'usa— la preposició *de* en lloc de *per a*.

Si considerem el primer dels exemples transcrits, observem que la frase *Hi ha una carta per al teu germà* és precisament la que convé per a indicar a algú aquest fet: que hi ha una carta destinada al seu germà. Però un cop aquest fet ha estat indicat i es considera, per tant, que ja és sabut i que no cal repetir-ne la indicació, la carta en qüestió pot ésser perfectament designada per mitjà del conjunt *la carta del teu germà*, tal com tothom es decantaria realment a fer, si no es deixava influir per prejudicis gramaticals, en una frase com *Sobreïot, no et deixis la carta del teu germà!* Contra el que algú potser podria pensar, *la carta del teu germà*, en el context a què ens referim, no ha de significar necessàriament «la carta escrita o enviada pel teu germà» ni tan sols «la carta propietat del teu germà»: simplement, *del teu germà* és un terme atribuïu de *la carta*, una qualitat que li atribuïm i que la determina.

Amb els altres exemples, podríem assajar explicacions anàlogues: l'ús de la preposició *per a* depèn del verb, que expressa una intenció, i que pot ésser explícit o sobreentès (aleshores, normalment, *servir*): *Per a què serveix aquest esperit de vi, aquest remei? Per a cremar, per a la tos.* Però un cop assabentats d'aquests fets, si ens cal posar una etiqueta —una denominació— a aquestes coses, diem tot naturalment, *esperit de vi de cremar i remei de la tos.*